

Cảm Vịnh Hai Bà Ngọc Vạn, Ngọc Khoa

Hồng Lạc ta đâu hiếm nữ tài
Nghìn xưa Trưng Triệu đã từng oai
Noi gương Khoa, Vạn, hai công chúa
Một sớm ra đi mở đất đai

Mối tình hữu nghị Việt Chiêm Miên
Thần xỉ mong sao được vững bền;
Chúa Sãi bao năm nhờ diệu kế,
Giữ miền Nam Áặng bình yên.

Đời vốn quen dùng sức lửa binh,
Gây nhiều thảm họa khổ sinh linh.
Riêng đây ngọc lụa thay gươm giáo,
Trăm họ âu ca hưởng thái bình.

Cũng vì hạnh phúc của muôn dân
Vi nước, vì nhà, xá quản thân.
Lá ngọc cành vàng coi nhẹ bổng,
Hiếu trung cho trọn đủ mười phân.

Những tiếc riêng cho phận nữ hài,
Đem thân giúp nước há nhường trai.
Vắng trang lịch sử, nào ai biết?
Người đã hy sinh vị giống nòi.

Tới nay kể đã mấy tinh sương
Mượn bút quan hoài để biểu dương:
Bà Rịa, Phan Rang ngàn vạn dặm,
Công người rạng rỡ chốn quê hương.

Á Nam Trần Tuấn Khải

Và một bài thơ của Tân Việt Điều lấy trong sách Biên Hòa sử lược của Lương Văn Lựu,
Không thấy ghi tựa bài:

Ngọc Vạn, Ngọc Khoa giữ một niềm
Vi ai, tô điểm nước non tiên?
Chị lo giữ vẹn tình Miên Việt,
Em nhớ làm tròn nghĩa Việt Chiêm
Bà Rịa, Biên Hòa thêm vạn dặm,
Phan Rang, Phan Rí mở hai miền
Non sông gấp mấy lần Ô, Lý
Nam tiến, công người chẳng dám quên.

Công nữ Ngọc Vạn, người không có “truyện” trong sử nhà Nguyễn

Hơn ai hết, Ngọc Vạn thấu hiểu dãi đất miền Trung, nơi bà đã sinh trưởng & lớn lên, cuộc sống của người dân khổ khó như thế nào. Cho nên dù tuổi mới đôi mươi lại phải dẫn thân đến chốn đất khách quê người rồi lâm cảnh chồng chết sớm, con trẻ bị giết hại, triều chính đầy dẫy những thế lực cùng tham vọng mù quáng, đen tối... trái tim bao dung, không bao giờ biết vun vén ấy; phải luôn dằn nén mọi nỗi đau riêng để hoàn thành sứ mạng vì dân tộc của mình.

I. Nước non ngàn dặm ra đi...

Sách Nguyễn Phúc tộc thế phả, do Hội đồng Nguyễn Phúc tộc ấn hành năm 1995 cho biết vào năm 1620 Sãi vương đã gả người con gái thứ nhì là Nguyễn Phúc Ngọc-Vạn cho vua Chân Lạp là Chey-Chette II (trị vì: 1618-1628).

Thế rồi người con gái trẻ ấy phải đến sinh sống nơi vương quốc xa lạ.

Ấy vậy mà trong thời gian ngắn, cô vợ mới xinh đẹp rất được ông vua chồng yêu quý vì đức hạnh, vì khôn khéo; và bà trở thành hoàng hậu với vương hiệu Somdach Prea eaccayo dey Preavoreac Ksattecey. (trước đây có một số sách gọi là công chúa, nhưng xét ra bà chỉ là con của chúa, nên gọi là công nữ thì đúng hơn)

Cuộc hôn nhân của Ngọc Vạn cho thấy rõ cả hai bên Đàng Trong và Chân Lạp đều muốn tựa vào nhau để cùng tồn tại:

Vua Chey-Chetta II muốn cầu thân với để chống lại áp lực của Xiêm La (Thái Lan).

Còn Sãi Vương (1563-1635, ở ngôi: 1614-1635) là chúa Nguyễn thứ 2 của chính quyền Đàng Trong, thời nhà Hậu Lê, lúc đó mới lên cầm quyền, tình hình đối kháng với chúa Trịnh ở Đàng Ngoài bắt đầu căng thẳng.

Những tin tức về sự lớn mạnh của người Xiêm, sự dòm ngó của người Tây phương làm cho nhà chúa càng thêm lo ngại. Vì lẽ đó, vương gả con gái yêu của mình để tạo mối quan hệ thân tình, thể phen giậu, đồng thời cũng để hướng đến một tương lai xa cho đất nước, cho dân tộc hãy còn nghèo khó...

Nguồn: https://www.thivien.net/forum/T%E1%BB%ab-b%3%a0i-th%c6%a1-c%e1%bb%a7a-%c3%81-Nam-Tr%E1%ba%a7n-Tu%E1%ba%a5n-Kh%E1%ba%a3i/topic-1bvntsfqtxZ9qflt3D_Mfw#:~:text=%C4%90%E1%BB%83%20ca%20ng%E1%BB%A3i%20c%C3%B4ng%20C6%A1n%20m%E1%BB%9F%20c%C3%B5i%20to

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN TRÊN MẠNG VỚI HƠN 11300 TÁC PHẨM & TIẾT MỤC